

**Programa metropolità
d'educació per a la sostenibilitat 2030**
Document de síntesi

Coordinació

Àrea d'Acció Climàtica
i Agenda Estratègica Metropolitana

Redacció

Servei d'Emergència Climàtica
i Educació Ambiental

Barcelona, juny 2023

© Àrea Metropolitana de Barcelona

DL: B 21199-2023

Índex

Introducció.....	5
1. Trenta anys d'educació ambiental a l'AMB.....	6
2. Visió i missió	8
3. On volem arribar? Objectius generals	9
4. Passem a l'acció 360!.....	10
Annex. Objectius específics i mesures per a cada eix.....	15

PMES 2030

El PMES 2030 és el resultat d'un procés de reflexió i de participació dut a terme amb diferents persones que tenen una relació directa o indirecta amb l'educació ambiental metropolitana.

L'objectiu del PMES 2030 és definir les mesures principals que cal treballar, tant a la Institució com de manera conjunta amb els ajuntaments metropolitans i altres administracions, per assentar les bases perquè la cultura de la sostenibilitat tingui en compte els límits ecològics del nostre planeta.

 AMBEduSost
 sostAMB
 compartimunfutur

Introducció

L'educació ambiental és una peça clau per fer el salt de l'acció individual a la transformació col·lectiva. Per aquest motiu, el PMES 2030 té com a objectiu justament aconseguir el que s'anomena una *acció 360*.

Per a una acció educativa realment transformadora, és necessari crear xarxes i aliances entre diferents agents (administracions, entitats, comunitat educativa, etc.), per tal que les polítiques públiques metropolitanes incorporin la mirada de la transformació col·lectiva a través de l'educació ambiental. En concret, les aliances entre els 36 municipis que componen l'Àrea Metropolitana de Barcelona són essencials per impulsar una acció realment efectiva a la societat.

En els darrers anys, la crisi climàtica i la crisi de biodiversitat (o més aviat, la crisi global) han palesat que societat i natura estan vinculades i que formen part del mateix sistema. La pandèmia de la COVID-19 és una prova fefaent de la gran importància d'aquesta visió ecosistèmica, és a dir, una visió plural i unificadora, i del fet que és urgent una cultura de la sostenibilitat que posi en relleu que viure dins dels límits planetaris implica viure de manera diferent, fins i tot decreïxer, per poder viure millor dins d'un planeta que ha entrat en l'antropocè, amb canvis a una velocitat fins ara mai experimentada pels humans i pels altres éssers vius.

Aquest canvi de cultura només es pot aconseguir inclouent l'educació ambiental en el currículum educatiu i en l'acció de les entitats privades i de l'economia social i solidària i, sobretot, també, en les polítiques públiques.

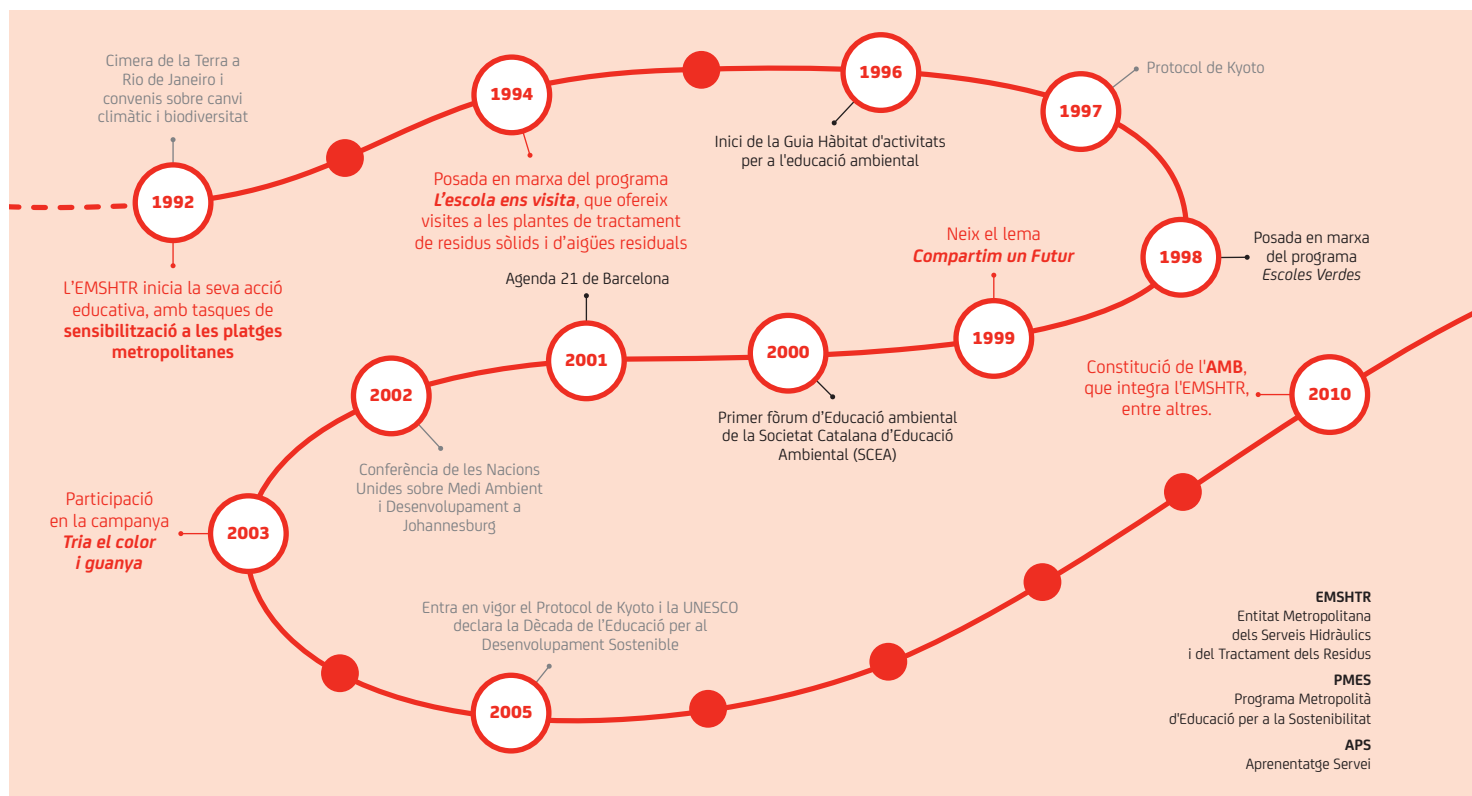
L'AMB, com a administració competent i de referència al territori metropolità, té la responsabilitat d'acompanyar les polítiques públiques amb un programa educatiu farcit de coneixement i motivació per estimar el territori i protegir-lo. Cal educar, cosa que vol dir informar i sensibilitzar, però, sobretot, facilitar processos i experiències positius, impulsors d'il·lusió i incitadors d'acció. En aquests processos, les persones han de ser les protagonistes i no meres

receptores d'informació. Cadascun de nosaltres és un actiu cabdal per imprimir velocitat al canvi, però cal fer un salt d'escala i afrontar l'acció col·lectiva per produir transformacions reals: compartir l'energia o reutilitzar l'aigua, per exemple, implica col·laborar i fer-ho en xarxa. Aquest canvi ha de ser, a més, ràpid: les generacions de joves han de poder gaudir d'un territori metropolità saludable i biodivers on, en definitiva, vulguin viure.

A més, aquest document és fruit d'una participació i una col·laboració que s'han efectuat en tots els nivells i de manera totalment transversal: entre departaments de l'AMB, amb altres administracions, amb empreses prestadores de serveis educatius, entitats i associacions, ciutadania, etc.

Aquesta acció, ràpida i convincent, en l'àmbit individual i col·lectiu, a escala local i regional, feta ara i pensant en les futures generacions, i amb una visió ecosistèmica, és una acció 360.

1. Trenta anys d'educació ambiental a l'AMB

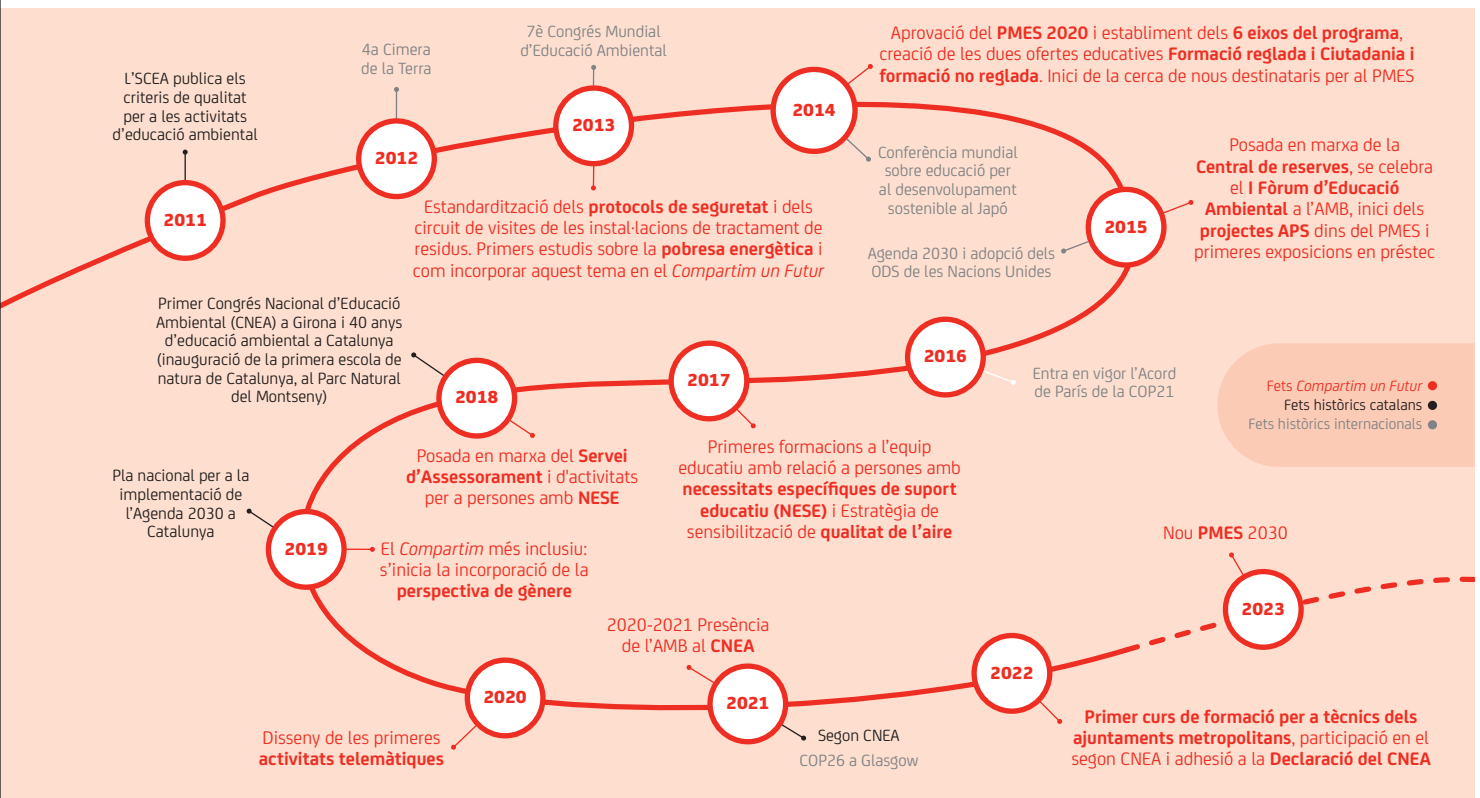

L'educació ambiental a Catalunya té una trajectòria de més de quaranta anys. Va iniciar-se amb l'itinerari ambiental del bosc de Santiga, la publicació del sisè número dels Quaderns d'Ecologia i la creació de la Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA). Aquests tres fets van impulsar l'educació ambiental a Catalunya i es van iniciar també les primeres actuacions educatives a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB, d'ara endavant) a través d'activitats puntuals a les platges metropolitanas i més tard les visites a les instal·lacions de tractament de residus i d'aigües residuals. Finalment va adquirir el nom de «Compartim un Futur» i es va anar ampliant el nombre d'activitats i de públic a qui anava adreçat.

L'any 2010 es va constituir l'AMB (Llei 31/2010, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, aprovada pel Parlament de Catalunya el 27 de juliol de 2010), la qual té competències en àmbits com l'urbanisme, el transport i la mobilitat, l'aigua, els residus, el desen-

volumament econòmic i social i el medi ambient (article 14 de la Llei 31/2010). L'àmbit competencial prové concretament de l'article 14.E.a on queda implícit que aquestes competències han de desenvolupar-se amb el suport del foment de les activitats educatives al territori metropolità relacionades amb la protecció del medi ambient, la salut i la biodiversitat, i de mesures de lluita contra el canvi climàtic, entre d'altres.

Així, els successius plans d'actuació metropolitans (PAM) han inclòs l'educació ambiental, i de fet el PMES mateix, entre els seus objectius. Concretament, el PAM 2019-2023 ja recull en la línia d'actuació número 15 la renovació del nou PMES. De la mateixa manera, els futurs programes de mandat hauran d'incloure les determinacions i els objectius del PMES 2030 com a mesura de foment pròpia de l'Administració metropolitana i en benefici dels sectors implicats i la ciutadania en general.

La creació de l'AMB i, més concretament, l'aprovació del primer PMES (que considerava el període 2014-2020) el 28 de gener del 2014, va significar un punt d'inflexió en la història de l'educació ambiental a l'AMB, ja que es va ampliar l'oferta educativa a una gran diversitat de públic, es van incorporar nous temes i es va iniciar el treball amb noves metodologies educatives. A més, durant aquest període, l'evolució de participants ha sigut molt important, ja que ha passat dels 14.000 als gairebé 60.000.

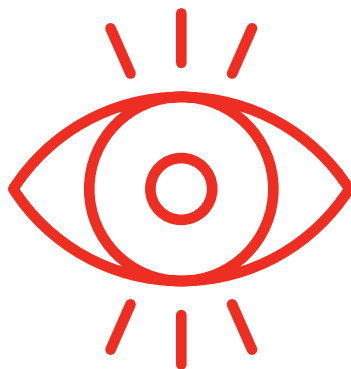
Cal afegir que la pandèmia de la COVID-19 va ser un gran repte per al programa educatiu, però alhora una oportunitat per reflexionar i incorporar noves maneres de treballar i nous recursos, com les visites virtuals a les instal·lacions.

En aquests 30 anys d'educació ambiental a l'AMB la societat ha canviat de manera considerable i en el darrer decenni han sorgit nous reptes derivats de la

crisi global, que han afegit complexitat als processos d'educació ambiental. A més, la societat metropolitana, eminentment urbana i desconnectada de la natura, exerceix una forta pressió als espais naturals perquè els ofereixin serveis ambientals. Per a la preservació d'aquesta matriu biofísica és imprescindible donar-li valor, i aquí l'educació ambiental té un paper clau.

Per tant, el PMES 2030 ha de fer el camí cap a la transició ecològica, però de la mà dels plans i programes metropolitans i alineant-se amb els objectius de desenvolupament sostenible 2030 de les Nacions Unides. Així s'inicia el camí cap a la cultura de la sostenibilitat, definida en el II Congrés d'Educació Ambiental (CNEA) com «el conjunt de coneixements, valors i pràctiques que la ciutadania, tant individualment com col·lectivament, ha de desenvolupar amb responsabilitat, racionalitat i creativitat per afrontar els problemes socioambientals i per defensar els drets bàsics de les persones dins dels límits ecològics del planeta».

2. Visió i missió

Visió

Un territori metropolità amb una ciutadania corresponsable i protagonista de la transformació socioambiental per viure dins dels límits planetaris, i amb la crisi climàtica i de la biodiversitat com a principal repte col·lectiu.

Missió

Promoure i facilitar el canvi cap a la cultura de la sostenibilitat dotant-la d'eines, coneixement i motivació, actuant en l'escala local i metropolitana per dur a terme canvis reals i immediats que provoquin una autèntica transformació vers un canvi de model, i fent el salt de l'acció individual a la transformació col·lectiva.

3. On volem arribar? Objectius generals

A continuació s'exposen els cinc grans objectius del PMES 2030, que seran els vertebradors de les diferents línies d'acció i mesures que s'inclouen en aquest programa.

1 Actualitzar el **contingut** i les **temàtiques** per adaptar-los a un nou context social i econòmic en què el reconeixement dels límits planetaris és clau, incloent-hi alhora nous paradigmes i els **principals reptes socioambientals** als quals cal fer front, donant-hi una visió transversal, integradora i alhora complexa.

2 Explorar i potenciar noves **metodologies didàctiques més vivencials i significatives**, amb el **participant com a actor principal**, que generin un impacte transformador i incorporar-hi al mateix temps formats innovadors d'expressió i de comunicació.

3 **Arribar a tots els col·lectius i persones del territori** metropolità ampliant i adaptant la diversitat de recursos i activitats, i a través de diferents estratègies de difusió, sempre amb una mirada inclusiva, amb la integració de la perspectiva de gènere i de la interculturalitat.

4 Enfortir **les xarxes i les aliances** entre diferents agents per optimitzar recursos, compartir **sinergies** i impulsar accions col·lectives i transformadores, amb una visió global del territori metropolità.

5 Promoure **la cultura de la sostenibilitat**, perquè és necessari per donar compliment a l'article 14.E.a de la Llei 31/2010 (coordinació i formulació d'un pla d'actuació metropolità per a la protecció del medi ambient, la salut i la biodiversitat, i de mesures de lluita contra el canvi climàtic, i formulació d'una Agenda 21 metropolitàna), i per a això es promouran activitats i serveis públics que contribueixin a aquesta aspiració, que haurà de ser recollida en el Pla d'actuació metropolità. (PAM).

A més, l'enfocament d'aquests objectius i de les línies d'acció del PMES està alineat amb el decàleg de conclusions i compromisos de la Declaració del II Congrés Nacional d'Educació Ambiental, que l'AMB va fer seu mitjançant l'adhesió aprovada pel Consell Metropolità el 22 de febrer del 2022.

4. Passem a l'acció 360!

En aquest apartat es resumeixen els cinc eixos d'actuació vertebradors del PMES 2030, tots relacionats amb els objectius generals, i es concreten uns objectius específics.

4.1. EIX A. UN CONTINGUT RENOVAT, TRANSVERSAL I TRANSFORMADOR

Objectiu general. Actualitzar el contingut i les temàtiques per adaptar-los a un nou context social i econòmic en què el reconeixement dels límits planetaris és clau, incloent-hi alhora nous paradigmes i els principals reptes socioambientals als quals cal fer front, donant-hi una visió transversal, integradora i alhora complexa.

Per assolir aquest objectiu és necessària la formació específica de l'equip educatiu per part d'experts i l'actualització d'activitats i material didàctic per tal d'incloure els conceptes actuals sobre diferents temes, com justícia climàtica, aigua regenerada o ecodisseny. Aquests seran clarament indicats en els guions educatius per tal que es puguin fer arribar missatges clau i contundents a la ciutadania.

També cal ampliar les temàtiques específiques del programa o bé l'oferta de les existents per tal d'adaptar-les al nou context social i econòmic, com les que estan relacionades amb els recursos hídrics alternatius, l'acció climàtica, la restauració d'espais naturals, la transició energètica o els sistemes fluvials. A més, s'aportarà sempre una visió real i local, tot integrant de manera transversal les crisis climàtica, de la biodiversitat i de la salut planetària.

Formació a l'equip educatiu sobre el Pla estratègic del cycle integral de l'aigua (PECIA). Juny 2023

4.2. EIX B. METODOLOGIES EDUCATIVES PER A UNA SOCIETAT CANVIANT

Objectiu general. Explorar i potenciar noves metodologies didàctiques més vivencials i significatives, amb el participant com a actor principal, que generin un impacte transformador i incorporar-hi al mateix temps formats innovadors d'expressió i de comunicació.

Les principals mesures per aconseguir aquest objectiu es basen en potenciar les metodologies educatives existents que generen un impacte significatiu als participants i a la comunitat, com els projectes d'aprenentatge servei (APS), la ludificació (ús d'elements de joc) i les metodologies que utilitzen les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) com a eines de suport, entre d'altres, sempre prioritant els espais exteriors com a espais vivencials i d'aprenentatge.

A més, s'implantaràn noves metodologies educatives en les quals els participants esdevenen protagonistes, com la realitat augmentada a les instal·lacions de tractament de residus, o bé les que integren les disciplines artístiques i molt més sensorials. Així mateix, se cercaran contextos nous que combinin activitats educatives amb altres accions complementàries en el territori perquè esdevinguin processos educatius més llargs amb grans oportunitats de transformació.

Igualment, serà necessari revisar la manera de transmetre la realitat i els principals reptes als quals hem de fer front com a societat, per tal que siguin missatges que incitin a l'acció i que alhora evitin el bloqueig, la inhibició o l'ecoansietat. Cal apel·lar a les emocions i sentiments, sempre enfocant en positiu les propostes i accions, i facilitar eines per empoderar la ciutadania cap a un canvi real i transformador.

Així mateix, la connexió de la ciència amb estratègies d'educació ambiental a través de la recerca és clau per assolir aquest objectiu general, mitjançant la contribució de la comunicació dels estudis de recerca o bé la implantació d'una nova línia de treball amb la metodologia de ciència ciutadana, sense

oblidar la importància de despertar la vocació cap a la ciència i la recerca dels públics més joves, especialment les nenes i les noies.

Activitat «Parcs i pedals al Besòs» al parc de Can Zam (Santa Coloma de Gramenet).
Foto: Robert Ramos

4.3. EIX C. UN PROGRAMA PER A TOTES LES PERSONES I COL·LECTIUS

Objectiu general. Arribar a tots els col·lectius i persones del territori metropolitana ampliant i adaptant la diversitat de recursos i activitats, i a través de diferents estratègies de difusió, sempre amb una mirada inclusiva, amb la integració de la perspectiva de gènere i de la interculturalitat.

Una de les principals línies d'acció d'aquest eix per assolir l'objectiu d'arribar a totes les persones i col·lectius està enfocada a potenciar les activitats i els recursos dirigits per a persones amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE), integrant en tot moment la perspectiva de gènere i de la interculturalitat.

Per aquest motiu, s'elaboraran noves activitats dissenyades específicament per a diferents tipus de necessitats educatives.

També serà necessària l'elaboració d'activitats i recursos nous per a determinats públics que actualment no disposen d'una àmplia varietat d'oferta educativa, com la gent gran, l'educació infantil, l'educació en el lleure i les persones en risc d'exclusió social. Igualment s'iniciaran les formacions específiques per a docents i alguns agents clau del territori.

A més, per garantir l'accés a tota l'oferta educativa del territori, s'elaborarà un visor en línia dels programes d'educació ambiental que hi ha presents a l'àrea metropolitana, a més de fer un reforç en la difusió a través de Facebook, X (abans Twitter) i Instagram, entre altres plataformes de difusió.

Així mateix, es pretén col·laborar més estretament amb els mitjans de comunicació per a la difusió del programa i de les campanyes especials, com la Setmana de l'Energia, treballant conjuntament amb els departaments de comunicació dels diferents ajuntaments i altres administracions, a més de contribuir a l'alfabetització científica dels periodistes.

Per acabar, per tal d'arribar al públic adult del territori, es col·laborarà amb entitats, centres cívics, biblioteques, etc. per incloure l'oferta educativa en la seva programació i així actuar com a prescriptors del programa.

Activitat sobre salut ambiental a la Fundació Ateneu Sant Roc.
Foto: Daniel Macià

Comissió Permanent del CNEA. Novembre 2022

4.4. EIX D. COMPARTIM: DEL LEMA AL TREBALL CONJUNT

Objectiu general. Enfortir les xarxes i les aliances entre diferents agents per optimitzar recursos, compartir sinèrgies i impulsar accions col·lectives i transformadores, amb una visió global del territori metropolità.

Per tal de sumar esforços i impulsar accions transformadores, és necessari el treball conjunt amb altres administracions públiques. Per aquest motiu, es continuarà col·laborant de manera activa amb la Comissió Permanent del Congrés Nacional d'Educació Ambiental així com amb altres grups de treball i congressos que s'organitzen periòdicament o específicament en el territori.

Pel que fa als ajuntaments metropolitans, s'enfortirà la col·laboració i la comunicació amb aquests per tal de conèixer de prop les necessitats reals i intercanviar experiències i coneixement.

S'establirà un sistema de comunicació més àgil i directe amb els equips tècnics corresponents i seran convidats a participar en les activitats educatives del programa.

A més de les administracions, les entitats del territori desenvolupen un paper clau com a prescriptors d'educació ambiental. Així doncs, es potenciarà la comunicació i la col·laboració amb les entitats socials i ambientals, com les que promouen iniciatives d'economia social i solidària, mitjançant projectes educatius conjunts o bé convidant-les a participar de manera més activa en la nostra oferta educativa.

De la mateixa manera, caldrà establir un contacte més directe i bidireccional amb els centres educatius, agents importants en el Compartim un Futur, per conèixer les seves casuístiques i adaptar l'oferta educativa, les comunicacions i els aspectes més logístics a les seves necessitats reals. S'organitzaran trobades anuals amb els docents, que seran convidats a participar de manera activa en les activitats, i s'incorporaran les seves reflexions i expertesa.

4.5. EIX E. L'AMB, UNA INSTITUCIÓ REFERENT, FORMADA I COMPROMESA AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Objectiu general. Promoure la cultura de la sostenibilitat perquè és necessari per donar compliment a l'article 14.E.a de la Llei 31/2010 (coordinació i formulació d'un pla d'actuació metropolitana per a la protecció del medi ambient, la salut i la biodiversitat, i de mesures de lluita contra el canvi climàtic, i la formulació d'una Agenda 21 metropolitana) i per fer-ho es promouran activitats i serveis públics que contribueixin a aquesta aspiració, que haurà de ser recollida en el Pla d'actuació metropolitana (PAM).

Per tal de promoure la cultura de la sostenibilitat i convertir l'AMB en un referent d'educació ambiental, es fomentaran les activitats i els serveis educatius complementaris per dur a terme de manera eficient les competències metropolitanas relacionades amb el cicle de l'aigua, els residus, el canvi climàtic, la mobilitat o la cohesió social i territorial. A més, disposar d'equipaments públics com a equipaments ambientals —com centres cívics, biblioteques o aules ambientals dels parcs— també contribuirà a convertir l'educació ambiental metropolitana en un referent al territori.

A més, per tal que l'AMB es converteixi en una institució de referència, exemplar i compromesa, és de vital importància capacitar i formar en temes ambientals la plantilla de treballadors, en coordinació amb el departament de coordinació de Recursos Humans.

De la mateixa manera, atesa la transversalitat de l'educació ambiental i la importància de fer visibles els plans, programes i projectes de l'AMB a la ciutadania, s'establirà un sistema de comunicació i coordinació entre els departaments de l'AMB per així alinear el programa educatiu amb els objectius i línies d'actuació que s'estan treballant des d'altres àrees, a més de fer difusió d'aquests projectes o incloure'ls en el contingut educatiu quan estan directament relacionats amb aspectes ambientals.

També, tenint en compte el gran potencial educatiu de les instal·lacions de tractament de residus i d'aigües residuals de l'àrea metropolitana, és necessari que tots aquests disposin d'un circuit de visites adi-

ent i adaptat, amb material educatiu complementari actualitzat i amb l'adequació gràfica corresponent. A més, s'ampliarà l'horari de visites de les instal·lacions perquè el públic adult i familiar tingui més oportunitats de visitar-les.

Per acabar, se seguirà treballant en l'ambientalització del programa educatiu, fomentant la incorporació d'aspectes ambientals en els plec de contractació del servei educatiu, de manera coordinada amb el Sistema Integrat de Gestió, Qualitat i Medi Ambient (SIGQMA).

Alumnes en una visita guiada a l'ecoparc de Sant Adrià de Besòs.

Annex. Objectius específics i mesures per a cada eix

A continuació hi ha el conjunt de mesures del PMES 2030, organitzades segons els objectius específics i els eixos d'actuació, i per a cadascuna s'ha indicat una proposta de desplegament de les accions, així com l'àmbit d'influència respectiu.

EIX A. UN CONTINGUT RENOVAT, TRANSVERSAL I TRANSFORMADOR

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
<p>A.1. Actualitzar i renovar el contingut del programa educatiu per tal que sigui rigorós, directe i transformador, incorporant-hi els nous paradigmes i reptes socioambientals</p>	<p>A.1.1. Formar l'equip educatiu del programa amb experts en els conceptes actuals, per transmetre'ls correctament a la ciutadania a través d'activitats i recursos i en la difusió</p>
	<p>A.1.2. Actualitzar el llenguatge de les activitats i altres recursos educatius substituint o incorporant els conceptes i paradigmes actuals, com ara la justícia climàtica, la transició energètica, l'economia circular, l'ecodisseny, l'aigua regenerada i la vulnerabilitat a la crisi climàtica</p>
	<p>A.1.3. Donar a conèixer el cicle de l'aigua actual, incloent-hi els recursos hídrics alternatius, i relacionar-lo amb el consum energètic, les emissions associades i els aspectes econòmics</p>
	<p>A.1.4. Establir i consensuar els missatges clau i amb força que es volen donar a conèixer a la ciutadania</p>
	<p>A.1.5. Trencar mites populars sobre diferents aspectes ambientals i sobre la gestió per part de l'Administració o altres entitats</p>
<p>A.2. Ampliar les temàtiques del programa i l'oferta de les actuals, donant-los una visió transversal dels diferents eixos, especialment de la salut planetària, la crisi climàtica i la crisi de la biodiversitat</p>	<p>A.2.1. Relacionar els diferents conceptes i reptes de cadascun dels eixos temàtics del programa, per transmetre una visió real i transversal, especialment els que estan relacionats amb les crisis climàtica, de la biodiversitat, de la transició energètica i de la salut planetària</p>
	<p>A.2.2. Incorporar la circularitat en la gestió dels recursos, amb un focus especial en els recursos hídrics alternatius (aigua regenerada, reutilització indirecta) i els recursos materials (prevenció de residus, reutilització)</p>
	<p>A.2.3. Iniciar visites guiades a les instal·lacions solars fotovoltaïques municipals i metropolitanes i altres equipaments metropolitans de referència</p>
	<p>A.2.4. Dissenyar noves activitats i recursos educatius sobre acció climàtica (adaptació, mitigació, refugis climàtics, etc.), mobilitat sostenible i salut ambiental, relacionant-les amb els aspectes socials i econòmics</p>
	<p>A.2.5. Dissenyar nous recursos i activitats i actualitzar els existents sobre biodiversitat, donant a conèixer les espècies locals, els efectes de la pèrdua de biodiversitat i les espècies invasores, i promovent la valoració i la conservació d'espais no protegits locals, a més d'aprofundir i difondre la visió sistèmica</p>

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
A.2. Ampliar les temàtiques del programa i l'oferta de les actuals, donant-los una visió transversal dels diferents eixos, especialment de la salut planetària, la crisi climàtica i la crisi de la biodiversitat (cont.)	A.2.6. Seguir potenciant les activitats i els recursos educatius sobre energia, fent èmfasi en l'eficiència, la rehabilitació energètica i les comunitats energètiques locals
	A.2.7. Explorar formes innovadores d'abordar els àmbits relacionats amb el model de consum i que són grans generadors d'emissions, relacionant-ho amb el vector energètic
	A.2.8. Incorporar els sistemes fluvials (Llobregat i Besòs) com a nous temes del programa educatiu
	A.2.9. Explorar la incorporació de nous temes, com a eix propi o inclouent-los en eixos temàtics actuals, com ara la moda sostenible, les solucions basades en la natura i els horts urbans, entre d'altres

EIX B. METODOLOGIES EDUCATIVES PER A UNA SOCIETAT CANVIANT

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
B.1. Donar continuïtat a les metodologies innovadores i als espais d'aprenentatge que generen un impacte significatiu a la comunitat	B.1.1. Continuar ampliant la línia de projectes d'aprenentatge servei (APS) del programa educatiu, tant pel que fa a l'abast temàtic com als nivells educatius
	B.1.2. Augmentar l'oferta de projectes que es puguin desenvolupar de manera autònoma o semiautònoma (sense el guiatge d'una educadora de l'equip del Compartim un Futur) dirigits a centres educatius, per tal que puguin dur a terme projectes de centre
	B.1.3. Mantenir i potenciar les metodologies didàctiques actuals basades en la ludificació (ús d'elements de joc), i ampliar-les a altres públics objectiu del programa
	B.1.4. Seguir potenciant les eines de la tecnologia de la informació i la comunicació (TIC) com a eines de suport per a les activitats i els recursos educatius
	B.1.5. Prioritzar l'ús d'espais exteriors com a espais d'aprenentatge, duent-hi a terme les activitats, els tallers o els projectes
B.2. Incorporar noves metodologies didàctiques i nous formats d'activitats tinguin de protagonistes els participants	B.2.1. Innovar en les visites a les instal·lacions de tractament de residus i d'aigües residuals, per tal que resultin experiències molt més vivencials i significatives, i possibilitar el treball previ i posterior a la visita

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
<p>B.2. Incorporar noves metodologies didàctiques i nous formats d'activitats tinguin de protagonistes els participants (cont.)</p>	<p>B.2.2. Explorar metodologies didàctiques i nous formats d'activitats adients per a públics amb poca oferta educativa en el programa i al territori metropolità, com ara l'educació infantil, l'educació en el lleure i el públic familiar</p> <p>B.2.3. Potenciar les activitats i els projectes basats en disciplines artístiques o que utilitzin els sentits, per tal de connectar amb les emocions dels participants</p> <p>B.2.4. Cercar nous contextos que combinin activitats educatives amb experiències i d'altres amb accions complementàries en l'àmbit local que puguin ser oportunitats de transformació i convertir-les en processos educatius més llargs</p> <p>B.2.5. Iniciar metodologies educatives basades en la participació intergeneracional (famílies amb infants, adolescents amb gent gran, etc.) o entre diferents agents (escoles, equipaments, entitats, ajuntaments, etc.)</p>
<p>B.3. Redefinir la manera de transmetre la realitat i els principals reptes actuals, apel·lant a les emocions però evitant l'ecoansietat i donant eines per empoderar la ciutadania</p>	<p>B.3.1. Transmetre els missatges educatius de manera correcta, evitant la confusió i aplicant el coneixement amb sentit crític</p> <p>B.3.2. Usar el sentit de l'humor i els llenguatges i experiències artístics, i apel·lar-hi com a elements clau per arribar a les emocions i als sentiments</p> <p>B.3.3. Enfocar en positiu les propostes i les accions per tal de traslladar un missatge d'esperança real i incitar la implicació per emprendre l'acció. Equilibrar els tipus de missatges (positius i negatius) per evitar generar respostes emocionals negatives, com ara bloqueig, inhibició o ecoansietat</p> <p>B.3.4. Facilitar, implicar i empoderar les persones en projectes de transformació social en emergència climàtica</p> <p>B.3.5. Transmetre el poder de la comunitat, de la cooperació i de l'acció col·lectiva i de la simplicitat voluntària per a canvis reals i significatius</p>
<p>B.4. Connectar la ciència amb estratègies d'educació ambiental a través de la recerca</p>	<p>B.4.1. Contribuir a la comunicació i la divulgació científiques a través de la incorporació d'estudis de recerca en els recursos i les activitats del programa, per a una acció educativa transformadora</p> <p>B.4.2. Donar a conèixer els projectes de recerca científica que es duen a terme al territori metropolità i divulgar-ne els resultats de manera entenedora, segons el públic a qui s'estigui dirigint</p> <p>B.4.3. Establir un sistema i un canal de comunicació amb els centres de recerca i les administracions per donar a conèixer els projectes que es desenvolupen i trobar sinergies entre la ciència i l'educació ambiental</p>

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
B.4. Connectar la ciència amb estratègies d'educació ambiental a través de la recerca (cont.)	B.4.4. Iniciar una línia de treball amb la metodologia de la ciència ciutadana per als públics de la formació reglada, no reglada i ciutadania
	B.4.5. Contribuir a la recerca conjunta amb la societat a través de la ciència ciutadana, donant a conèixer els projectes que es duen a terme al territori, i comunicar-ne els resultats a la comunitat educativa i al barri, per tal d'apropar els reptes ambientals a la seva realitat
	B.4.6. Captar l'interès i despertar la vocació envers la recerca i la ciència dels públics més joves, sobretot nenes i noies, adaptant-les als seus nous models de comunicació i amb metodologies didàctiques adients, com les STEAM (ciència, tecnologia, enginyeria, art i matemàtiques)

EIX C. UN PROGRAMA PER A TOTES LES PERSONES I COL·LECTIUS

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
C.1. Continuar reforçant la transversalitat en la perspectiva de gènere, la interculturalitat i la inclusió com a principis d'actuació en tots els àmbits del programa educatiu	C.1.1. Incorporar la perspectiva de gènere, la interculturalitat i la inclusió en les noves propostes educatives (activitats, projectes i materials educatius) i en la gestió del programa
	C.1.2. Formar les persones de l'equip educatiu sobre perspectiva de gènere i inclusió, especialment les de nova incorporació
	C.1.3. Organitzar accions formatives sobre perspectiva de gènere i medi ambient al SECEA i altres serveis o equips directius de l'AMB
	C.1.4. Ampliar l'oferta educativa per al públic amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE), tenint en compte les diferents necessitats i nivells educatius
C.2. Ampliar i reforçar l'oferta educativa en algunes etapes de la formació reglada i per a certs col·lectius de públic adult	C.2.1. Dissenyar activitats específiques per a la gent gran i donar-les a conèixer utilitzant els canals i els formats adients
	C.2.2. Crear una nova línia educativa dins el programa dirigida a les empreses i les entitats, especialment sobre els temes que tenen una relació directa amb la seva activitat, com ara el consum responsable, la mobilitat sostenible i l'energia
	C.2.3. Ampliar l'oferta educativa per al públic d'educació infantil a través d'activitats, tallers i recursos educatius amb metodologies didàctiques sensorials, basades en el joc i utilitzant l'espai exterior com a espai d'aprenentatge, com ara les aules ambientals dels parcs i les platges i la Jugatecambiental

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
<p>C.2. Ampliar i reforçar l'oferta educativa en algunes etapes de la formació reglada i per a certs col·lectius de públic adult (cont.)</p>	<p>C.2.4. Fomentar l'oferta per a l'educació en el lleure, mitjançant el disseny i l'actualització d'activitats dirigides a aquest tipus de públic, amb dinàmiques i durades adients, tenint en compte el context espacial en el qual es desenvolupen</p> <p>C.2.5. Treballar l'oferta educativa dirigida a persones en risc d'exclusió social, nouvingudes, etc.</p> <p>C.2.6. Formar els docents sobre temes específics del Compartim un Futur, per tal de transmetre la ciència amb rigor i perquè puguin desenvolupar projectes de centre de manera autònoma, complementant-ho amb visites i activitats a l'exterior (formació certificada)</p> <p>C.2.7. Proposar la realització d'accions formatives a tècnics d'ajuntaments, centres de recursos pedagògics i altres agents clau del territori en funció de les seves necessitats</p>
<p>C.3. Donar a conèixer l'oferta educativa del PMES i d'altres programes d'educació ambiental presents al territori a través de plataformes digitals i altres canals adients segons el tipus de públic, i garantir un accés ràpid i fàcil a la informació</p>	<p>C.3.1. Elaborar un visor de l'oferta educativa metropolitana (tant del PMES com de la resta de programes educatius) dirigit a la ciutadania, per tal de veure els recursos, les activitats i els projectes sobre educació ambiental disponibles, i accedir-hi</p> <p>C.3.2. Divulgar l'oferta del PMES en les diferents plataformes de difusió dels ajuntaments metropolitans i d'altres entitats del territori</p> <p>C.3.3. Reforçar la difusió del programa a través de les xarxes socials de què disposa, incorporant-hi també missatges educatius, a més de la promoció corresponent</p>
<p>C.4. Col·laborar amb els grans mitjans de comunicació per difondre el programa i la seva oferta educativa</p>	<p>C.4.1. Fer promoció de l'oferta educativa a través dels grans mitjans de comunicació (televisió, ràdio, premsa), en coordinació amb el Servei de Comunicació de l'AMB</p> <p>C.4.2. Contribuir a l'alfabetització científica dels mitjans de comunicació, per tal de transmetre informació correcta i rigorosa a la ciutadania</p> <p>C.4.3. Treballar conjuntament amb els serveis corresponents dels ajuntaments i altres administracions per explorar la difusió del PMES 2030 als grans mitjans o altres portals de difusió</p>
<p>C.5. Col·laborar amb grups organitzats o col·lectius dels diferents municipis com a prescriptors o altaveus del programa per arribar a la ciutadania i a la comunitat educativa</p>	<p>C.5.1. Elaborar una base de dades de centres cívics, biblioteques, entitats i associacions, personalitzada i actualitzable fàcilment, per a una comunicació i una coordinació correctes</p> <p>C.5.2. Establir un sistema de comunicació i coordinació amb aquest col·lectiu per comunicar de manera àgil les novetats, els possibles canvis, les dades de participació, etc.</p>

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
C.5. Col·laborar amb grups organitzats o col·lectius dels diferents municipis com a prescriptors o altaveus del programa per arribar a la ciutadania i a la comunitat educativa (cont.)	C.5.3. Incloure l'oferta educativa del Compartim un Futur en la programació dels centres cívics, en les seves xarxes socials, blogs, web, etc., i formats fora de línia, amb la col·laboració dels ajuntaments implicats

EIX D. COMPARTIM: DEL LEMA AL TREBALL CONJUNT

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
D.1. Reforçar la coordinació entre les administracions públiques per millorar les aliances i executar accions conjuntes	D.1.1. Participar i col·laborar activament en la Comissió Permanent del CNEA, formada per diferents administracions i universitats del territori català
	D.1.2. Continuar participant activament en el grup de treball de la professionalització del sector de l'educació ambiental, per explorar i implantar accions que contribueixin a la millora de la situació laboral dels educadors i educadores ambientals
	D.1.3. Participar de manera activa en els congressos, els seminaris, les campanyes de setmanes i dies especials, etc., que s'organitzen al territori de manera coordinada amb la resta d'administracions
D.1. Reforçar la coordinació entre les administracions públiques per millorar les aliances i executar accions conjuntes	D.1.4. Teixir xarxa amb altres administracions amb programes d'educació ambiental semblants, per optimitzar recursos i presentar a la ciutadania una oferta que cobreixi les diferents necessitats del territori
D.2. Enfortir la col·laboració i la comunicació amb els ajuntaments metropolitans per conèixer les necessitats reals dels municipis, intercanviar experiències i coneixement i arribar directament a la ciutadania del territori metropolità	D.2.1. Establir un sistema de comunicació i coordinació directe i àgil amb el personal tècnic referent d'educació ambiental dels ajuntaments metropolitans, per comunicar les novetats del programa i perquè puguin fer saber les necessitats reals dels municipis, entre d'altres
	D.2.2. Convidar el personal tècnic municipal a les proves pilot de les activitats i els projectes, especialment dels que es duen a terme als seus municipis
	D.2.3. Disposar d'una base de dades de contactes del personal tècnic dels ajuntaments, de les diverses àrees
D.3. Potenciar les xarxes de col·laboració amb les entitats ambientals i socials del territori	D.3.1. Ampliar la base de dades d'entitats socials i ambientals del territori metropolità, especificant el tipus d'activitat que duen a terme i amb informació complementària sobre la seva relació amb el Compartim un Futur

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
D.3. Potenciar les xarxes de col·laboració amb les entitats ambientals i socials del territori (cont.)	D.3.2. Iniciar la col·laboració amb entitats i cooperatives que promouen iniciatives d'economia social i solidària
	D.3.3. Convidar entitats, cooperatives i associacions a les proves pilot de les activitats, per recollir punts de vista i enriquir-ne el contingut
	D.3.4. Establir una col·laboració continuada i fluida amb equipaments municipals, centres cívics, etc., a fi de disposar de locals i espais per dur a terme activitats de l'oferta de formació no reglada i ciutadania directament als barris
	D.3.5. Promoure activitats combinades i properes a través de la col·laboració amb entitats del tercer sector, amb un vessant més social
D.4. Establir un contacte directe i bidireccional amb els centres educatius, per tal de conèixer-ne les necessitats reals i adaptar-hi així l'oferta educativa	D.4.1. Detectar docents clau que vulguin rebre directament el catàleg de l'oferta educativa, col·laborar en proves pilot, explicar experiències o bé que estiguin disposats a donar a conèixer les necessitats dels centres
	D.4.2. Organitzar trobades anuals amb els centres educatius per posar en comú projectes de centre i experiències d'èxit
	D.4.3. Assistir i participar de manera activa a les activitats del Compartim un Futur que s'organitzen amb els centres educatius
	D.4.4. Incorporar les reflexions dels docents en els diferents projectes educatius que es liderin des de l'AMB
	D.4.5. Adaptar les comunicacions, els terminis de convocatòries i els períodes d'inscripció al calendari escolar i a les necessitats dels centres educatius

4.5. EIX E. L'AMB, UNA INSTITUCIÓ REFERENT, FORMADA I COMPROMESA AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
E.1. Promoure les activitats i els serveis educatius complementaris per dur a terme de manera eficient les competències metropolitanas relacionades amb el cicle de l'aigua, els residus, el canvi climàtic, la mobilitat i la cohesió social i territorial	E.1.1. Promoure gradualment en els successius plans d'actuació metropolitans (PAM) la dotació d'instruments i recursos necessaris per fomentar la cultura de la sostenibilitat en els plans i els programes metropolitans de manera eficient
	E.1.2. Promoure l'oferta d'accions de foment de la sostenibilitat de manera coordinada amb els plans i programes de l'AMB, com ara el Programa metropolità de prevenció i gestió de recursos i residus municipals 2019-2025 (PREMET25), el Pla estratègic del cicle integral de l'aigua (PECIA) i el Pla metropolità de mobilitat urbana (PMMU), entre d'altres

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
<p>E.1. Promoure les activitats i els serveis educatius complementaris per dur a terme de manera eficient les competències metropolitanas relacionades amb el cycle de l'aigua, els residus, el canvi climàtic, la mobilitat i la cohesió social i territorial (cont.)</p>	<p>E.1.3. Desenvolupar un conjunt d'activitats i serveis relatius al foment de la nova cultura de la sostenibilitat relacionada amb la protecció de la salut, el medi ambient, la biodiversitat i la lluita contra el canvi climàtic (article 14.E.a de la Llei 31/2010)</p>
	<p>E.1.4. Establir la viabilitat tècnica i econòmica per mantenir els recursos materials i humans necessaris a fi de contribuir als objectius anteriors, i vinculats a les activitats com les visites a les instal·lacions d'aigua, residus, etc., amb una atenció especial al suport als projectes APS i a l'acompanyament de la ciutadania metropolitana</p>
	<p>E.1.5. Disposar d'equipaments ambientals, com ara els centres cívics, les biblioteques i les aules ambientals dels parcs, en col·laboració amb els ajuntaments o altres entitats, perquè esdevinguin punts de referència d'educació ambiental del territori metropolitana</p>
	<p>E.1.6. Disposar de punts mòbils d'informació i recursos per a la sensibilització del Compartim un Futur</p>
<p>E.2. Capacitar i formar la plantilla de l'AMB en educació ambiental, en coordinació amb el Departament de Coordinació de Recursos Humans</p>	<p>E.2.1. Desenvolupar accions formatives per al personal de l'AMB sobre educació ambiental, i especialment sobre els temes ambientals relacionats amb les competències pròpies de l'AMB</p>
	<p>E.2.2. Promoure reptes i accions entre el personal de la institució per dur a terme un canvi d'hàbits</p>
<p>E.3. Garantir la transversalitat entre els diferents serveis i àrees de l'AMB i fer visibles els diferents projectes ambientals que s'hi duen a terme</p>	<p>E.3.1. Establir un sistema de comunicació i coordinació entre els departaments de l'AMB per garantir una planificació del canvi correcta, d'acord amb els requisits establerts en el SIGQMA de l'AMB</p>
	<p>E.3.2. Alinear el programa educatiu amb els conceptes, les temàtiques, els objectius i les accions d'altres plans, programes o projectes dels diferents serveis de l'AMB, integrant-los en les activitats i els recursos educatius del Compartim un Futur</p>
	<p>E.3.3. Fer difusió a les xarxes socials, el blog i els butlletins dels projectes ambientals que es desenvolupen a l'Àrea d'Ecologia i a altres serveis de l'AMB</p>
	<p>E.3.4. Incloure el personal tècnic referent altres departaments en la revisió dels continguts educatius i les proves pilot de les activitats</p>
	<p>E.3.5. Convidar l'equip educatiu del programa a les reunions, els seminaris, les jornades o les presentacions de projectes duts a terme per part del personal tècnic expert de l'AMB</p>

OBJECTIUS ESPECÍFICS	MESURES
<p>E.4. Convertir les plantes de tractament d'aigües i de residus en espais educatius</p>	<p>E.4.1. Incorporar el circuit per a les visites guiades des de la fase de disseny d'una nova instal·lació de tractament de residus o d'aigua</p> <p>E.4.2. Ampliar els horaris de visita (tardes, caps de setmana o jornades de portes obertes) a les instal·lacions de tractament d'aigua i de residus, per tal de facilitar-hi l'accés a certs col·lectius, com ara la ciutadania en general i les empreses</p> <p>E.4.3. Actualitzar el material educatiu de les instal·lacions, com ara plafons, dossiers i material audiovisual, juntament amb els gestors, per tal de renovar el contingut i adequar el disseny a la imatge gràfica de l'AMB</p> <p>E.4.4. Explorar vies per adaptar el circuit de visites i el material per a les persones amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE)</p>
<p>E.5. Ambientitzar el programa educatiu</p>	<p>E.5.1. Continuar treballant en el SIGQMA de l'AMB per gestionar correctament tots els processos i garantir la qualitat i la millora contínua del programa</p> <p>E.5.2. Fomentar la incorporació d'aspectes ambientals en els plecs de contractació del servei educatiu i fer-los extensius als ajuntaments i a la resta de departaments de l'AMB per tal que també els puguin anar introduint en els seus plecs</p> <p>E.5.3. Difondre a la ciutadania la inclusió d'aspectes ambientals en la prestació del servei per tal de donar-los a conèixer</p>

